

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

СТ А Н О В И Щ Е

от

проф. д-р Галина Николова Шамонина

Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“

за

дисертационния труд на

Анатоли Василев Дешев

на тема

„Лингводидактичен модел за многоезично обучение

(на основата на ливанската образователна и езикова политика)“,

представен за придобиване на образователната и научна степен „доктор“

по професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по...

(Методика на обучението по чужд език - английски език)

Основание за представяне на становището:

Участие в състава на Научното жури за защита на дисертационен труд, съгласно

Заповед № РД 38-590/11.10.2019 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“.

София

2019 г.

Анатоли Василев Дешев завършва специалност „Гръцка филология“ (магистърска степен) във ВНУ „Васил Левски“ (гр. Велико Търново) през 2002 г. От 2003 до 2005 година се обучава в Центъра за следдипломна квалификация към УНСС (гр. София) по специалност „Държавна администрация и международно право“. От 2012 до 2013 година учи в Колежа за Близкоизточни науки, (Сана, Р Йемен). През 2018 г. е зачислен като докторант към катедрата по методика на чуждоезиковото обучение във факултета по класически и нови филологии на СУ „Св. Климент Охридски“.

1. Кратка характеристика на представения дисертационен труд.

Дисертационният труд е на тема „Лингводидактичен модел за многоезично обучение (на основата на ливанската образователна и езикова политика)“. Той е представен в обем от 304 страници, структуриран в увод, четири глави, заключение, приноси моменти и библиография. Съдържа и списък на публикациите на автора.

В **Увода** е изложена общата концепция на дисертационния труд, който разработва лингводидактичен модел за многоезиково обучение на основата на ливанската образователна и езикова политика. Проучването е насочено към образователния сектор в Ливан (начален, основен и среден) като място, където преподаването и ученето на езици е най-силно застъпено. Добрите езикови политики култивират повишена толерантност и откритост във всяко едно общество. По мое мнение, предложеното дисертационно изследване е **актуален академичен труд** с интересен научен и с провокиращ за експериментиране приложен профил.

Обект на изследването е проучване на същността, спецификите, функциите и формите на многоезиковото обучение. **Предмет** на изследването е съвременният ливански модел за многоезиково обучение. **Целта и задачите** са адекватно формулирани и са свързани с темата на дисертацията. **Хипотезата** на изследването е ясно определена като допускане, че анализът на съвременната ливанска образователна и езикова политика позволява създаването на ефективен лингводидактичен модел за многоезиково обучение с потенциал за трансфериране на добри практики в други образователни системи.

В **първата глава**, посветена на теоретичните основи на изследването, прави впечатление, че А. Дешев отлично познава терминологията и научните концепции, свързани с анализа на изследваната от него тема. Убедително е представена теоретичната рамка на изследването: направен е обзор на актуалното състояние и съвременните концепции на различни учени. Авторът аргументирано формулира своята гледна точка. **Втората глава** разглежда езиковата политика на

Ливан в исторически план. Докторантът последователно обосновава виждането си, че новият XXI век е маркиран от развитието на национален трилингвален арабо-англо-френски образователен модел. В **трета глава** от особен интерес е направеният критичен анализ на ливанската образователна политика въз основа на фактологични данни. **Четвъртата глава** е посветена на същинското изследване на докторанта – създаване на иновативен оптимизиран трилингвален модел и процедура по неговото валидиране и апробиране. В **Заключението** са представени основните изводи от разработката. **Библиографската справка** съдържа 125 заглавия на български, английски, френски, немски и руски език.

2. Оценка на резултатите и приносите на кандидата

Посочените от докторанта научно-приложни приноси отразяват действително постигнати резултати в дисертационния труд, които приемам.

3. Оценка на публикациите по дисертацията

Анатоли Дешев е автор на 3 публикации по темата на дисертационния труд. Няма разлика между подходите и анализа, които се правят в дисертацията и в представените научни статии.

4. Оценка за автореферата

Спазени са всички изисквания за съставяне на автореферат. Представени са основните теоретични положения и конкретните резултати от проведеното дисертационно изследване.

Приемам посочените в автореферата приноси на дисертационния труд.

5. Критични бележки и препоръки.

Имам няколко критични бележки и конкретни препоръки с цел надграждане на постигнатото досега.

- Съществува известна несъразмерност на главите в дисертацията. Третата глава е най-обемна (112 стр.) и е предимно описателна – преглед на ливанската образователната политика. Добре би било по-кратко представяне с цел акцентирание върху съществената част от изследването – авторския модел за трилингвално обучение, представен в четвърта глава.
- Желателно е при цитирането на интернет източници да се посочва датата на ползването им.

Направените бележки и препоръки не накърняват достойнствата на изследването и не променят положителната ми оценка за постигнатите резултати.

Заключение

Считам, че Анатоли Дешев е разработил качествена и полезна за теорията и практиката дисертация. Тя представлява самостоятелно, задълбочено научно изследване, което разработва

актуална за съвременната методика на чуждоезиковото обучение тема, обхваща богат езиков материал и има безспорен приносен характер.

Смятам, че представеният дисертационен труд е във вида и обема, изискван от чл. 27, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България /ППЗРАСРБ/ и чл.64, ал.2 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Дисертационният труд отразява резултатите от изследванията на докторанта, съгласно чл.25, т.2 от ППЗРАСРБ и показва, че Анатоли Дешев притежава задълбочени теоретични знания в съответната научна област и способности за самостоятелни научни изследвания в съответствие с чл. 27, ал.1 от ППЗРАСРБ.

В качеството си на член на Научното жури давам своя положителен вот „ЗА“ и предлагам на почитаемото жури да гласува за присъждането на Анатоли Василев Дешев на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по чужд език - английски език).

проф. д-р Галина Шамонина

6.12.2019 г.